

تصمیم گیری در مخارج درس سیزدهم

دبیر: شیما رفسنجانی

دبیرستان گوهرشاد

استان سیستان و بلوچستان
شهرستان زاهدان

موقعیت

طی یک هفته‌ای که گذشت، پیشنهاد امیرعلی برای داشتن پول توجیبی تصویب شد؛ عدد آن نیز مشخص شد و حتی به اجرا نیز رسید. علاوه بر آن، عیدی آن سال نیز حدود ۱۰ روز زودتر از سال تحویل به بچه‌ها داده شد تا طبق قرار اگر به چیزی نیازدارند، خودشان تهیه کنند. پنجشنبه بعدازظهر ستایش از امیرعلی خواست تا او را برای خرید یک مانتوی جدید همراهی کند. برای همین، هر دو لباس پوشیده و آماده خرید شدند. بعد از وب‌گردی‌های متعدد ستایش، محل مناسب برای خرید مانتو پیدا شد و مسیر رسیدن به آن نیز مشخص شد و قرار شد که کرایه ماشین امیرعلی نیز به عهده ستایش باشد. پس از رسیدن به فروشگاه مورد نظر، دوقلوها مشغول بررسی لباس‌ها و فروشگاه بودند که یک جوان خوش تیپ جلو آمد و گفت:

سلام، من سیروان هستم. چه کمکی می‌تونم به شما بکنم؟

امیرعلی: سلام؟ ممنون. ما دنبال یه مانتوی خوب برای خواهرم می‌گردیم.

سیروان: خب، شما واقعاً خوش شانسید؟ چون دقیقاً روبه‌روی بهترین رگال مانتوهای ما وایسادین.

موقعیت

ستایش: می‌شه قیمت‌هاشون رو هم بگین؟

سیروان: شما اول طرح و جنس رو بیسند خواهرم بعد سرقیمت باهم کنار میایم.

ستایش: در حالی که آستین یکی از مانتوهایی که چشمش را گرفته بود از رگال به آرامی بیرون

می‌کشید. رو به **امیرعلی** گفت: این به نظرت چطوره؟

امیرعلی که داشت با نوک انگشتانش جنس پارچه را بررسی می‌کرد به آرامی گفت: نمی‌دونم، شما

بین طرح‌شو دوست داری؟ و بعد با صدای آهسته‌تر: آخه من نمی‌دونم این جنسش خوبه یا نه. باید

از خودش پرسیم!

سیروان که به دقت داشت به حرف‌های دوقلوها گوش می‌داد، شروع به حرف زدن کرد: بین

دوستم، این کار، پارچه‌اش ترکه حرف نداره، بشور بیوشه! طرح‌شو نگاه کن، اصلاً این رنگو ما تو هیچ

کاری نداریم. من خودم برای خانومم از اینا بردم.

امیرعلی: ایرانیش رو ندارین؟

سیروان: حرفایی می‌زنیا! این کار مارکه! ایرانی کدومه؟

ستایش: حالا چند هست؟

سیروان: راستش این کاررو الان اگه بخوام بخرم با این اوضاع دلار، بالای ۳۰۰ تومن برام می‌آفته

ولی چون همین کار خرید قدیمه و تک سایز شده من صحبت می‌کنم صندوق برات ۱۹۰ بزنه.

ستایش: ولی من نمی‌خوام انقدر هزینه بکنم!

موقعیت

سیروان: ببین آبجی، نمی‌خوام قسم بخورم؛ ولی خداییش بهت خوب گفتم. تازه من اینجا فقط فروشنده‌ام نمی‌تونم بیشتر از این بهت تخفیف بدم. تا اینجا هم چون خیلی باهاتون حال کردم دارم از خودم ریش گرو می‌ذارم وگرنه رئیس فروشگاه از این عددا به کسی تخفیف نمی‌ده!

امیرعلی: خب شما باهاش صحبت کن شاید کمتر هم راضی شد!

سیروان: شما اول بگو چند می‌تونی تا من بهت بگم می‌شه یا نه.

ستایش: من ۱۲۰ تومن برای این کار دارم.

سیروان: خیلی پایین گفتمی آخه! فکر نمی‌کنم ولی چشم. اینم به خاطر رفاقت همین چند دقیقه‌مون. فروشنده با صاحب مغازه در گوشه مغازه مشغول صحبت می‌شوند. آنها طوری وانمود می‌کنند که گویی دربارهٔ قیمت با هم در حال جدال هستید، فروشنده برمی‌گردد.

سیروان: بچه‌ها شرمنده، من تمام تلاش خودمو کردم اما نشد تا ۱۵۰ هم اومد پایین؛ ولی بیشتر نه. پیشنهادمون خیلی خوبه به نظرم از دستش ندین. من مطمئنم از خریدتون راضی می‌شین.

امیرعلی: آخه ما هم پولشو نداریم و هم اینکه خارجیه.

سیروان: ببینم شما خودت پیرهن نمی‌خوای؟

امیرعلی: چطور؟

سیروان: من برای اینکه تو راضی بشی می‌تونم یه کاری بکنم. یه پیرهنم تو بردار روی جمعشون برات یه تخفیف دیگه می‌گیرم.

موقعیت

سیروان: ببین داداش جون، اگه تو اینو برنداری، بالاخره یکی می خره؛ چون این کارمون پرفروش بوده. خب فکراتونو بکنین. من به خاطر خودتون می گم.
امیرعلی و ستایش (بعد از مشورت با هم): راستش جواب ما منفیه!
سیروان: هر جور که راحتین، اینجا مغازه خودتونه.

گفت‌وگو در کلاس

- ۱- به نظر شما چرا فروشنده تلاش می‌کند که خریدار را به عنوان دوست مطرح کند؟
- ۲- شیوه‌هایی که سیروان برای متقاعد کردن دوقلوها به کار برد چه بود؟
- ۳- به نظر شما امیرعلی و ستایش، کار درستی انجام دادند؟
- ۴- شما اگر جای آنها بودید، چه می‌کردید؟ چرا؟

نقشه راه

- در این درس به این موضوع می پردازیم که کسی که مدبرانه و هوشمندانه خرید می کند و قیمت ها و محصولات را ارزیابی می کند، می تواند با صرفه جویی، کالاها و خدمات با کیفیت تری تهیه کند، همچنین در پایان این درس خواهیم توانست:
- کالاهایی را که برای خرید انتخاب می کنیم با داشتن معیار با یکدیگر مقایسه کنیم و هوشمندانه انتخاب کنیم؛
- برنامه بودجه ای خود را با برنامه خرید خود، انطباق دهیم.

طرح مساله

- فرض کنید دو فروشگاه در نزدیکی مدرسه شما وجود دارد که هر روز از آنها خوراکی می‌خرید. سایر غذاهای این دو فروشگاه هر دو با یک کیفیت مساوی هستند. فقط یکی از آنها کیک و کلوچه مخصوصش را ۵۰۰ تومان گران‌تر می‌دهد. با اینکه خرید کیک و کلوچه یک خرید بزرگ محسوب نمی‌شود و معمولاً اهمیتی به آن نمی‌دهیم، اما اگر به مدت سه سال هر روز در مدرسه کیک بخورید، با خرید کیک ارزان‌تر حدود ۴۰۰ هزار تومان صرفه‌جویی خواهید کرد!
- یعنی به سادگی با داشتن یک خرید هوشمندانه در حد کیک و کلوچه، می‌توانید پول اضافی برای خرید چند سی‌دی، یک جفت کفش ورزشی یا شلوار جین یا شاید چند بازی رایانه‌ای جمع کنید.
- مهارت مدیریت مخارج و خرید از جمله مهارت‌هایی است که برخی افراد در سنین بزرگسالی نیز ندارند و برای کوچک‌ترین خرید بسیار تردید می‌کنند و حتی بعد از خرید هم پشیمان می‌شوند!

خرید هوشمندانه

- خرید باید آگاهانه و هوشمندانه باشد؛ ولی همه خریدهای ما این گونه نخواهد بود. خریدهای ما گاهی از روی هوس است، بدون فکر و از روی احساسات آنی تصمیم به خرید می‌گیریم و البته بعد از آن هم پشیمان می‌شویم!
- مثل اینکه وقتی در راه برگشت از مدرسه، چون خیلی گرسنه‌ایم با اینکه در خانه مادر برایمان غذای سالم و خوشمزه‌ای آماده کرده، نمی‌توانیم جلوی خودمان را بگیریم و خیلی زود همه پول‌های توی جیبمان را به هله‌هوله تبدیل می‌کنیم! پس برای خرید هوشمندانه باید چه کنیم؟
- خیلی دشوار نیست؛ فقط به این نکته توجه داشته باشید که شما اکنون به عنوان عضوی از یک خانواده و عضو یک جامعه در حال خرید کردن هستید. اگر به فکر رونق و پیشرفت اقتصادی خود هستید، این پیشرفت اقتصادی در گرو پیشرفت خانواده و جامعه شماست. برای خرید هوشمندانه، مراقب باشید که نقش اجتماعی خود را در میدان اقتصاد فراموش نکنید و مراحل زیر را انجام دهید:

مشکل و مسئله خودتان را دقیق مشخص کنید. دقیقاً به چه چیزی نیاز دارید؟ بررسی کنید که آیا آنچه می‌خواهید، نیاز است یا خواسته و از چه راه‌هایی می‌شود آن را برطرف کرد. آیا اصلاً راهی غیر از خرید کردن هم دارد؟

مشخص کنید که به چه میزان قرار است هزینه کنید.

مشخص کنید که چه گزینه‌هایی در سطح پولی که شما می‌خواهید هزینه کنید، وجود دارد (برای این کار می‌توانید از وبسایت‌ها و فروشگاه‌های اینترنتی استفاده کنید. موارد را در لیستی یادداشت کنید).

آن ویژگی‌هایی از کالای هدف را که بیشتر برایتان مهم است مشخص کنید. (در سه دسته: ویژگی‌هایی که می‌خواهید حتماً در کالای هدف باشد، آنهایی که اگر باشد بهتر است و در نهایت آنهایی که اصلاً نمی‌خواهید باشد).

با استفاده از جدولی که در قسمت خرید مقایسه‌ای مشخص شده است، گزینه‌ها را بررسی کنید.

انتخاب کنید و بخرید.

خرید مقایسه ای

منظور از خرید مقایسه‌ای، فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است. برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر، نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه وجود دارد تا گزینه‌های مختلف را قبل از انتخاب با هم مقایسه کنید. در خرید مقایسه‌ای لازم است عوامل مختلفی از قبیل تفاوت در ویژگی‌ها، اندازه‌ها، کیفیت محصول، هویت محصول، عملکرد آن، قیمت و خدمات پس از فروش و ... در نظر گرفته شود. انتخاب را به گونه‌ای انجام دهید که اقتصاد شما، خانواده و جامعه، بیشترین منفعت و کمترین هزینه را ببرد.

خرید مقایسه ای

خرید مقایسه‌ای به ترتیب زیر انجام می‌گیرد:

اول: تعریف مسئله	شامل بیان اینکه واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله‌ای نیاز به خرید و مصرف دارید؛ مثلاً برخی افراد بدون دانستن عکاسی برای خرید دوربین حرفه‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند، این خرید مناسبی برای آنها نیست بلکه برای این کار یک دوربین ساده نیز کافی است.
دوم: فهرست گزینه‌ها	شامل مواردی که می‌تواند مشکل را رفع یا مسئله را حل کند.
سوم: تعیین معیارها	معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است؛ مثلاً در خرید یخچال جادار بودن، مصرف انرژی، سهولت تعمیرات و زیبایی ظاهری و نیز ایرانی بودن محصول برای خرید مهم است.
چهارم: ارزیابی	شامل سنجش گزینه‌ها براساس معیارهای مختلف که اغلب براساس جدول زیر انجام می‌شود.
پنجم: تصمیم‌گیری	انتخاب گزینه نهایی

خرید مقایسه ای

...	معیار دوم	معیار اول
		گزینه اول
		گزینه دوم
		گزینه سوم
		گزینه چهارم

درس زندگی

ما هم شناسنامه داریم!

بعضی از مردم گمان می‌کنند ما بی‌هویت و بی‌شناسنامه‌ایم. زادگاهمان معلوم نیست و اصلاً معلوم نیست از کجا آمده‌ایم چه ارزشی داریم. ما ممکن است مسافرت‌های زیادی انجام دهیم و حتی ممکن است مشابه ما در دنیا زیاد باشد؛ اما اینها به این معنی نیست که ما بی‌هویتییم. روزی می‌خواستیم از کسانی که هویت ما برایشان مهم نیست شکایت کنیم؛ اما نمی‌دانستیم کدام دادگاه به شکایت ما رسیدگی می‌کند. به ما گفتند در کتاب اقتصاد دانش‌آموزان می‌توانید در حد چند جمله از دست کسانی که به هویت شما بی‌اعتنایی می‌کنند گله کنید. ما هم فرصت را مغتنم شمردیم و در اینجا در برابر دیدگان شما دانش‌آموزان عزیز از کسانی که به هویت ما در تصمیم‌گیری‌هایشان توجهی نمی‌کنند گله می‌کنیم.

چی؟ ما چه کسانی هستیم؟ بله - پرسشی خوبی است. ما کالاها و محصولات هستیم که در ایران تولید می‌شویم، سرمایه‌گذاران متعهد ایرانی برای تولید ما سرمایه‌گذاری می‌کنند و کارگران و کارآفرینان پرتلاش و باهوش ایرانی ما را می‌سازند و روانه بازار می‌کنند. اما برخی از خریداران، هنگام خرید کالاها، به هویت و ملیت ما توجهی نمی‌کنند و مشابه خارجی ما را بر ما ترجیح می‌دهند! چرا آنها گمان می‌کنند مرغ همسایه غاز است؟ بعضی از مردم بدون آنکه حتی یک بار ما را تجربه کرده باشند ما را متهم می‌کنند که بی‌کیفیتید! ما از شما دانش‌آموزان درخواست داریم به خانواده‌های خود یادآوری کنید که خرید کالای ایرانی، هم به نفع اقتصاد خانواده است و هم به نفع اقتصاد ملی است. هر کالای ایرانی که شما می‌خرید، به ادامه چرخه تولید آن کمک کرده‌اید و از بیکار شدن کارگران، دل‌سرد شدن کارآفرینان و رکود اقتصادی کشور جلوگیری می‌کنید.

مرا این را بر و بوم ایران بهاست بدین بر تو خواهی جهان کرد راست

«فردوسی»

فعالیت فردی در کلاس

➤ فرض کنید که باید یک یخچال بخرید و دو گزینه هم پیش رو دارید. لطفاً جدول صفحه قبل را برای انتخاب درست پر کنید و بگویید به چه نتیجه‌ای رسیدید.

گنجایش	290 لیتر
مصرف انرژی	A
ارتفاع	185 سانتی‌متر
برفک	ندارد
ساخت	کره

گنجایش	300 لیتر
مصرف انرژی	B
ارتفاع	180 سانتی‌متر
برفک	ندارد
ساخت	ایران

مزایای خرید مقایسه‌ای

- (۱) شما می‌توانید بخشی از پول خود را پس‌انداز کنید؛ زیرا در صورت مقایسه‌ی درست معمولاً هزینه‌ی کمتری پرداخت می‌شود.
- (۲) با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.
- (۳) با خرید مقایسه‌ای، محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید.
- (۴) با خرید مقایسه‌ای، درباره‌ی گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.
- (۵) با خرید مقایسه‌ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.

معایب خرید مقایسه ای

- (۱) خرید مقایسه‌ای زمان‌بر است این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم‌کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید.
- (۲) ممکن است خرید مقایسه‌ای هزینه‌بر باشد، مانند هزینه‌هایی که برای تماس تلفنی یا سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف صرف می‌کنید.
- (۳) ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، به ویژه برای اقلام با قیمت پایین، کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

روش‌های فروش

➤ فروشندگان از روش‌ها و فنون مختلفی برای تحریک و تشویق خریداران به خرید کالا و خدمات استفاده می‌کنند. آشنایی با این فنون می‌تواند به تصمیم‌گیری درست در خرید کمک کند. در قسمت «موقعیت» درس با برخی از این فنون آشنا شدید.

الگوی خرج کردن

➤ تا به حال چقدر به الگوی خرج کردنتان فکر کرده‌اید؟ در درس سوم، با اصول انتخاب درست آشنا شدید. داشتن اصل و الگو در انتخاب‌های اقتصادی و از جمله در خرج کردن، یک ضرورت است. آیا اصلاً در زندگی الگویی برای خرج کردن دارید، یا همواره بوی ذرت بوداده، شما را به دنبال خودش می‌کشاند؟!

➤ داشتن الگویی برای خرج کردن، علاوه بر آنکه نشان‌دهنده شخصیت منطقی و عقلانی شماست، به شما در برنامه‌ریزی اقتصادی نیز کمک می‌کند. معمولاً انسان‌هایی که از روی هوس تصمیم می‌گیرند و زندگی هوس‌بازانه‌ای دارند، نمی‌توانند به الگویی مشخص برای خرج کردن دست یابند و همواره در زندگی خود با مشکلاتی دست به گریبان‌اند. در این میان، قناعت‌داشتن و ساده‌زیستی به شما کمک می‌کند تا هم بخشی از درآمد خود را برای مصارف مهم‌تر پس انداز کنید و هم با آرامش روحی و روانی، انتخاب اقتصادی مناسبی را در زندگی تجربه کنید.

برخی اقتصاددانان و جامعه‌شناسان از بیماری‌ای به نام مصرف‌گرایی و مخارج تجملی سخن می‌گویند. آن‌ها معتقدند گروه زیادی از مردم آرامش و لذت را در خرج کردن و استفاده بیشتر از کالاها و حتی به رخ کشیدن آن می‌بینند. اما افرادی که چنین روحیه‌ای دارند، معمولاً در زندگی کمتر به آرامش می‌رسند. فراموش نکنید، همیشه کسی هست که بیشتر از شما دارد و بیشتر از شما از امکانات استفاده می‌کند. اگر بخواهید با او در میزان خرج کردن و مصرف کردن رقابت کنید، همواره در رنج نرسیدن باقی می‌مانید.

الگوی خرج کردن

➤ در حکایت‌های قدیمی آمده است که روزی شبلی به مسجد رفت تا نماز بخواند، در آن مسجد کودکان مشغولت کتابت بودند. وقت نان خوردن آنها بود و با هم نان می‌خوردند. دو کودک، نزدیک شبلی نشسته بودند. یکی پسر ثروتمند مقداری حلوا داشت و پسر فقیر، مقداری نان خشک. پسر ثروتمند حلوا می‌خورد و پسر فقیر از او حلوا می‌خواست. پسر ثروتمند به پسر فقیر گفت: اگر حلوا می‌خواهی، باید سگ من باشی و او قبول کرد. پسر ثروتمند گفت: پس صدای سگ درآور! آن بیچاره، صدای سگ درآورد و او مقداری حلوا پیش پسر فقیر انداخت. این کار چند بار تکرار شد. شبلی به آنها نگاه می‌کرد و می‌گریست مریدان از او پرسیدند: برای چه گریانی؟ گفت: نگاه کنید که طمع چه بر سر مردم می‌آورد! اگر آن پسر فقیر به همان نان خشک قناعت می‌کرد و به حلوای آن پسر طمع نمی‌ورزید، هرگز سگ فردی همانند خود نمی‌شد. داشتن یک زندگی ساده و همراه با قناعت، روح انسان را آرام می‌کند و چشمه‌های شادی را در قلب ما می‌جوشاند.

مولای ما امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام می‌فرمایند:

«کسی که به دنبال آرامش است، قناعت ورزد. قناعت به معنای تلاش نکردن در راه توسعه اقتصادی زندگی نیست؛ بلکه به معنای ترک

حرص و طمع و رضایت درونی از نعمت‌هایی است که خداوند در اختیارمان قرار داده است.»

درس زندگی

یک آدم چقدر زمین می خواهد!

پاهوم یکی از این کشاورزانی بود که روی زمین خودش کار می کرد و زحمت می کشید. خاک مزرعه او خوب بود و سنگ و کلوخ نداشت. هر سال با شروع فصل باران سرتاسر مزرعه او سبز می شد. با این حال، وضع پاهوم هم مثل دهقان های دیگر بود. تمام شیر گاوهای او به مصرف خوراک خانواده اش می رسید. گاوها و گوسفندهایش هم تقریباً تمام محصول ذرت مزرعه اش را می خوردند. مزرعه پاهوم کوچک بود. او می دانست اگر زمین بیشتری داشته باشد، وضع زندگی اش بهتر می شود. به همین دلیل، می خواست زمین بیشتری به دست بیاورد ... داستان زیبای «یک آدم چقدر زمین می خواهد»، اثر تولستوی، نویسنده پرآوازه روس، را بخوانید و درباره آن در کلاس گفت و گو کنید.

مصرف مسئولانه

➤ براساس گزارش فائو - سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد - سالیانه حدود ۳/۱ میلیارد تن از موادغذایی تولیدشده برای مصرف انسان در جهان دور ریخته می‌شود. این مقدار، یک‌سوم کل محصولات غلات جهان را شامل می‌شود. بعضی گزارش‌ها نشان از آن دارد که در ایران اتلاف موادغذایی بسیار فراتر از متوسط جهانی است. سالانه ده‌ها هزار قلم کالا در حجم‌های متفاوت تولید می‌شود و به مصرف خانواده‌ها می‌رسد. با مشاهده رفتار مصرفی افراد جامعه و ملاحظه ویژگی، کیفیت و نوع کالاها، می‌توان گفت همه ساله بخشی از کالاهای تولید شده بدون بهره‌برداری صحیح تلف می‌شوند. به جز آن بخش از هدررفت‌های که در فرایند مصرف به صورت اجتناب‌ناپذیر رخ می‌دهد. هرگونه تضييع یا اتلافي که قابل پیشگیری باشد، اسراف محسوب می‌شود.

مصرف مسئولانه

➤ به عبارت دیگر، هر چیزی که به کار می‌آید، اگر دور ریخته شود، اسراف است. معیار شناسایی اسراف منحصر به دورریز یا اتلاف نیست، بلکه «بلااستفاده گذاشتن اموال» و «مصرف بیجا» نیز اتلاف پنهان و اسراف است. افزون بر تضییع و اتلاف؛ مصرف در معصیت، مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی، مصرف فراتر از توان مالی یا شأن و عدم رعایت اولویت در به کارگیری سرمایه‌های شخصی و ملی نیز از جمله معیارهای شناسایی اسراف هستند. اگر در معنای واژه‌ی مصرف دقیق شویم، درمی‌یابیم که مصرف به معنای تغییر و تبدیل چیزی به چیز دیگر نیز به کار می‌رود.

➤ غذایی که مصرف می‌کنید، در بدن شما به انرژی تبدیل می‌شود و این انرژی در مرحله بعد به کاری تبدیل می‌شود و محصول کار شما در کالایی که مجدداً به مصرف فرد دیگری می‌رسد، ظاهر می‌شود.

مصرف مسئولانه

➤ در محیطزیست اطراف شما نیز، دائماً چنین تغییراتی در جریان است. منابع غذایی که یک درخت آن را مصرف می کند و به میوه های مفید تبدیل می کند، خود، محصول زنجیره ای از تغییراتی است که پیش از آن در طبیعت روی داده است. میوه های درخت نیز بعدها در جریان همین چرخه حیات قرار می گیرند. مصرف مسئولانه مصرفی است که اجازه می دهد، چرخه تبدیل ها و تغییرات طبیعی همواره ادامه پیدا کند و متوقف نشود.

چرخه تبدیل ها و تغییرات طبیعی

- خوردن میوه و سبزیجات توسط انسان
- مدیریت جمع آوری، دسته بندی و انتقال پسماندهای مواد مصرفی به محل های یا تغییر صورت آنها.
- مدیریت انجام فرایندهای مختلف مصرف مانند:
 - هدایت پسابها به سیستم تصفیه خانگی یا شهری
 - هدایت پسماندهای خشک به کارخانه های تبدیل کننده مربوطه
 - هدایت پسماند غذاها به دستگاه خانگی تبدیل کننده آنها به کود کشاورزی (کفیوست)
- هدایت آب تصفیه شده، به سیستم آب بهداشتی ساختمان
- مدیریت بسته بندی و انتقال کودها به باغچه منازل و یا مزارع و بافت کشاورزی
- مدیریت جمع آوری صحیح و بدون زباله میوه ها و داده ها و انتقال سالم آنها به بازارهای جدید مصرف

مصرف مسئولانه

- یک مورد جالب برای مصرف صحیح و مسئولانه، استفاده از ظروفی است که به راحتی در طبیعت تجزیه می‌شوند و به چرخه تبدیل و تغییر پیوسته آسیبی نمی‌رسانند. در مقابل، ظروف پلاستیکی یا فلزی، سال‌ها در طبیعت می‌مانند و عملاً به چیز دیگری تبدیل نمی‌شوند و به محیط زیست آسیب می‌زنند.
- یکی از روش‌های مصرف مسئولانه، روش «۶ ب» است؛ بهینه مصرف کردن، بازیافت، بازسازی، بازداشتن (از اسراف و زیاده‌روی)، باز تفکر (کالای دیگر)، باز مصرف (استفاده چندباره از کالا).
- نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرند، یافتن راه‌های بهتر، پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر، کمتر مصرف کردن یا با انرژی کمتر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن، استفاده از چیزی بیش از یک بار، درست کردن چیزی که خراب و یا از کار افتاده است، همه از موارد روش ۶ ب به شمار می‌روند.

برای تفکر و تمرین

تحلیل کنید

➤ با داشتن معیارهایی برای خرید هوشمندانه، چگونه می‌توانید برنامه خرید خود را با برنامه مخارج خود، انطباق دهید؟